

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 12.10.2004
COM(2004) 676 végleges

2003/0037 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

**az EK-Szerződés 251. cikke (2) bekezdésének második albekezdése alapján
a Tanácsnak a**

**hajók okozta szennyezésről és a szennyezéssel elkövetett jogsértések esetében szankciók
– különösen büntetőjogi szankciók – bevezetéséről szóló, európai parlamenti és tanácsi
irányelv elfogadására vonatkozó közös álláspontjáról**

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

**az EK-Szerződés 251. cikke (2) bekezdésének második albekezdése alapján
a Tanácsnak a**

**hajók okozta szennyezésről és a szennyezéssel elkövetett jogsértések esetében szankciók
– különösen büntetőjogi szankciók – bevezetéséről szóló, európai parlamenti és tanácsi
irányelv elfogadására vonatkozó közös álláspontról**

1. ELŐZMÉNYEK

A javaslatnak az EP-hez, illetve a Tanácshoz történő továbbításának dátuma 2003. március 6.
(COM (2003)92 végleges – 2003/0037(COD) dokumentum):

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének időpontja: 2003. június 19.

Az Európai Parlament véleményének időpontja (első olvasat): 2004. január 13.

A közös álláspontról elfogadásának időpontja: 2004. október 7.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLJA

A javaslat célja kettős:

- beépíteni a közösségi jogba a szennyezés megelőzése és a szennyezés elleni küzdelem területén alkalmazandó vonatkozó nemzetközi jogi rendelkezéseket. Így a javaslat egyrészt átveszi az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezménye, másrészt pedig a szennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi egyezmény, a MARPOL rendelkezéseit, különösen a szennyező anyagok tengerbe történő tiltott kibocsátásának meghatározása tekintetében.
- garantálni azt, hogy az ilyen tiltott kibocsátások felelősei ellen – azaz nem csak a kapitányok és a hajótulajdonosok, hanem a hajóbérlők, valamint a hajóosztályozási társaságok ellen is – ténylegesen eljárást indítanak és bizonyos feltételek mellett büntetőjogi szankciókat alkalmaznak velük szemben. A felelősöknek büntetőjogi szempontból felelősségre vonhatónak kell lenniük amennyiben a kibocsátás szándékosan történt, de baleset esetében is, ha a kibocsátás oka súlyos gondatlanság.

3. MEGJEGYZÉSEK A KÖZÖS ÁLLÁSPONTRÓL

A közös álláspontról két fő változtatást vezet be az eredeti javaslat szövegében.

- az alkalmazási terület vonatkozásában

A javaslat célja a szennyezéssel elkövetett jogsértések meghatározása volt, általában megtartva a jogsértés objektív tényállásaként a súlyos gondatlanságot. A javaslat ugyanakkor attól eltekintve, hogy a védzáradéknak (7. cikk) megfelelően utalt az alkalmazandó nemzetközi jogra, nem tartalmazott pontosításokat a szabály alóli kivételek vonatkozásában.

A közös álláspont ebből a szempontból bővebb magyarázattal szolgál, annyiban, hogy a szabály alóli kivételeket pontosan kifejti. A végrehajtott változtatások csak a formát és nem az érdemi részeket érintik.

- a büntetőjogi szankciók kérdésének vonatkozásában

A Bizottság elfogadja a közös álláspont szövegét. Mindamellet a Bizottság a következő nyilatkozatot tette a politikai megállapodásnak a 2004. június 11-i Közlekedési Tanácsban történő elfogadása során:

„A Bizottság tudomásul veszi, hogy a Tanács nem kívánta kötelezővé tenni egy büntetőjogi szankciókból álló szabályozás bevezetését a szennyezőanyagok tengerbe történő tiltott kibocsátása tekintetében.

A Bizottság úgy ítéli meg, hogy ezzel a Tanács külön megállapodásának szövege a célul kitűzött visszatartó erejű hatás tekintetében nem éri el azt a szintet, mint amelyet a Bizottság javaslata a tengerek szennyezésének megelőzése és az ez elleni küzdelem területén megcélzott.

A Bizottság emlékeztet arra, hogy az Európai Tanács a 2003 márciusában Brüsszelben tartott ülésén azt kérte, hogy „2003 vége előtt a Bizottság nemrég megtett javaslata alapján fogadjanak el egy szankció rendszert, ideértve, a megfelelő jogalapra támaszkodva, a szennyezéssel elkövetett jogsértések büntetőjogi szankcióját”. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az EK-Szerződés 80. cikkének (2) bekezdése ilyen jogalapot képez.

A Bizottság ugyanis arra emlékeztet, hogy állandó tétele szerint, amelyet az Európai Parlament is támogatott, a jogalkotó minden akadály nélkül létrehozhat egy büntetőjogi szankciókból álló szabályozást, ha szükségesnek ítéli meg azt egy közösségi célkitűzés elérése érdekében. A Bizottság meg van győződve arról, hogy a jelen esetben ez szükséges. Ezért a Bizottság, mivel nem kívánja blokkolni a jogalkotási folyamatot, elfogadja ezt, az eredeti javaslatához képest visszalépést jelentő megoldást, de hangsúlyozza, hogy ez nem vetíti előre azt az álláspontot, amelyet a Bizottság a Bíróság előtt a C-176/03. sz. ügyben véd.”

4. A BIZOTTSÁG RÉSZLETES MEGJEGYZÉSEI

4.1. A Bizottság által elfogadott és a közös álláspontba teljes egészében vagy részlegesen beépített módosítások

Az 1., 4., 6. (részben) és a 8. (részben) módosítás hasznos és átláthatóbbá teszi a javaslat szövegét.

4.2. A Bizottság által elfogadott, de a közös álláspontról kimaradt módosítások

A 2., 5., 9., 12., 18., 20. és 23. módosítás a Bizottság megítélése szerint hasznos és átláthatóbbá teszi a javaslat szövegét.

A Bizottság elvben elfogadta az európai parti őrség létrehozásáról szóló 6. és 22. módosítást.

4.3. A Bizottság által elutasított és a közös álláspontról kimaradt módosítások

A 16, 17, 19., 21. és 29. módosítás felesleges.

A 3., 11., 13., 30., 31. és 32. módosítás ezen irányelv alkalmazási területén nagymértékben túllép.

A 10., 14., 24. és 27. módosítás nem felelt meg a javaslat célkitűzéseinek.

5. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság tudomásul veszi, hogy a Tanács nem kívánta kötelezővé tenni egy büntetőjogi szankciókból álló szabályozás bevezetését a szennyezőanyagok tengerbe történő tiltott kibocsátása tekintetében. Ebben a vonatkozásban a Bizottság a Közlekedési Tanácsban tett nyilatkozatában sajnálatát fejezte ki a közös álláspont által megfogalmazott célkitűzés szintjét illetően. Ettől a ponttól eltekintve a Bizottság elismeri, hogy a közös álláspont a javaslatának sem célkitűzéseit, sem pedig szellemét nem módosítja, így támogatásáról biztosítja azt. A támogatást különösen pedig azon törekvés indokolja, hogy az együttdöntési eljárás folytatódjon és tegye lehetővé ennek az irányelvnek a legrövidebb időn belüli elfogadását.